

NUNAVUT KANOGILIVALIANIKOT ELITTOHAIYEOPLOTIK KATIMAYIIT

MALIKALOGIT ATOGHAGHAIT

Aolagotiyoghak Saptaipa 3, 2009-mi

Titigaghimayot Naonaipkutait

AOLATJUTAIT UVALU HAVAGILOAKTAIT Ukkua NIRB-kut.....	1
HIVONIGHTJUTAIT HAPKUNUNGA MALIKALOGIT ATOGAGHAITNUN	2
ELANGA I - HONANUT	3
1. Okaotaoniaktot.....	3
2. Naonaipkutait	3
3. Toghioitit hapkuninga Maligaghanik.....	5
4. Kangehitjutait uvalu Atohighait hapkua Malikat	5
5. Titigak	5
6. Malikayaongitpata hapkua Maligaghat.....	5
7. Pigiaktitjutit	6
ELANGA II – AOLAGOTAIT HAPKUA KATIMATJUTIT	6
8. Attiliogotighait Toghioitaita uvalu Aolagotighait Elanga 4 Ehivgioktaolotik	6
9. Attiliogotighait hapkuninga Avatilikinikut Kanogilivalianighaitnik Okaotait (EIS) uvalu Aolagotait haffuma Elanga 5 Ehivgioghnik.....	8
10. Tonighainik Titikanik	9
11. Tonighainik Titikanik kitonot Katimayitnun	10
12. Inuit Okaotighakakata.....	10
13. Inuit Taigoagaghait	11
14. Eloliit hapkua Toniyaohimayot Titikat.....	12
15. Elomokutait	12
16. Namagingetkomitku Ehivgioktatik Okaotaoyot Toghioitigiffaktaghait ..	12
17. Ayoknaktonik Tohaktitjutighanik Toghioitit	13
18. Ayoknaktonik Tohaktitjutighanik Toghioitit	13
19. Inuknek Tohaktitjutighat.....	13
ELANGA III – NALAKTAOLOTIK KATIMANEK.....	13
20. Tohaktitjutighait Nalaktaolotek Katimatjutighat.....	13
21. Katimaliktinaget Ehoaghaitjutit	14
22. Inuit Elaoyughat uvalu Toghioitait Hapuniagomayot	15
23. Ehoaghaiyot Katimanit	15
24. Ehoaghaotighait Katimatjutit	16
25. Titigaghimayot Apikutit Katimatjutaoyughanik.....	16
26. Hatkiotait ukkua Katimayit Ayungetot Havaktigiyait	16
27. Havakviyomot Takuyaktoinik.....	16
28. Ipegainek Havaghat Toghioitighaitnek	17
29. Ahivainek Titikanik	17

30. Katimanek Pikataongetkaloaktitlugo una Katimayikataoyok.....	17
31. Taimaktitinek.....	17
32. Naonaipkutit: Takupkaktiginek.....	17
33. Naonaipkutit: Homuklikak.....	18
34. Titikatigot Tohaktitainek.....	18
35. Humi uvalu Kakugo	18
36. Kitonot Inuknot uvalu Ayungitonot Katimanek	19
37. Alangokiakakat Katimayaktokvighat.....	19
38. Naonaipkutigiyaait Titikat.....	19
39. Kaitkoyaohimayot Katimatitloget	20
40. Titigaktaoniakata hapkua Katimatjutaoyot	20
41. Nomiktitainek	21
42. Onipkaghutik Naonaiyaiyot Hunanot	21
43. Naonaipkutit: Inuit Kaoyimayatokanget.....	21
44. Naonaipkutit: Apighuktok Eliitoghaivloni.....	21
45. Naonaipkutit: Avatingnit Apighoktaoyok.....	21
46. Naonaipkutit: Ayungitot Apighoktaoyot	22
47. Enektigotit Aivatjutait uvalu Naitot Okaotait	22
48. Taimaktigotait hapkua Titikat.....	22
49. Naonaipkutit hapkua Katimatjutighaita Nalaktitloget Katimayot.....	22
51. Aolagotighaita Ublua	23

AOLATJUTAIT UVALU HAVAGILOAKTAIT Ukkua NIRB-kut

Ukkua Nunavut Kanogilivalianikot Ellitohaiyeoplotik Katimayit (“NIRB-kut” uvalunin ukkua “Katimayit”) aolakutihimayot uvani established July 9, 1996-mi Kivgaktokoyaovlotik Inuknek havaghitaohimayot avatilikitjutighaitnik hapkua havaghat toghiotaokataktot eloani Nunavut Nunatakotani titigaghimayok uvalu Nakatak 12 uvani Angekutaitni ukkua Inuit Nunavut Nunatakotani uvalu una Ehomagiyaotiaktok Kueen Kivgaktioyok Kanatamik, naonaipkutikakloaktok ematot Nunavut Nunatakotaita Angekutait (una “NLCA” uvalunin una “Angekutat”).

Una havagiloaktat ukkua NIRB-kut hapkua:

1. ellitohaevlotik havaghanik toghiotaohimayonik ehomaliokutigivloget emakak ehivgioktaoyagiakakata;
2. kimilgoghugit uvalu naonaiyaivloget kanok aviktoghimayoni kanogilivalianekot ekpingnakniakmangata hamna havagiyaoyomayok;
3. elittohaevlotik hapkuninga avatilikitjutinek uvalu inolikitjutinek kanok ekpegiyaoniakmangat hapkua toghiotaohimayot havaghat;
4. ehomaliokutigiluget, hapkua naonaipkutegiloget ehivgeoktatik, emakak una toghiotaohimayok havaghak aolagotiniakmangat uvalu angektaokpat, kanok malikayakakniakmangat, tatvanga onipkagiyagiakaktat ehomaliogotigiyatitek Ministamot; uvalu
5. kimilgokataklogit hapkua havagiyaoniaktot malikaloget malikat uvani Nunatakutani (NLCA).

Hapkua aolatjutiginahoaklogit, ukkua havagiloaktait ukkua NIRB-kut tamaat monagiyagiakaktait uvalu eliitogemapkagahoakloget tatja inuhigeyait uvalu hivonighami Inuit uvalu nunaliit hamani Nunavut Nunatakviatni, uvalu monagetiagahoakloget hapkua avatilikitjutit eloani Nunavut Nunatakutaitni. NIRB-kut holi ehomagiyaagiakakmiyait hapkua inuhiit hapkua Kanatamiotat hilataniot haffuma Nunavut Nunatakutani.

HIVONIGHITJUTAIT HAPKUNUNGA MALIKALOGIT ATOGAGHAITNUN

Hapkua Malikalogit Atogaghait (“Maligaghat”) ehoaghaktaohimayot malikavlogik ukkua elaliothimayok 12.2.23 uvalu 12.2.24 uvani Nunatakutini (NLCA):

- 12.2.23 NIRB-kut, katimatjutigilgakloget, pinagiakaktot uvalu makpigalioginagiakaktot maligaliokloget uvalu malikalogit atogaghait pitjutigilget:
- (a) Katimatkoyagiakakata ukkua NIRB-kut;
  - (b) Katimayagiakakata ukkua NIRB-kut elaliothilget aolatjutighait kaitkoyaohimagomik katimayagiakaktitloget uvalu atogiakakata hapkua hivayaotit katimanahoakata uvalunin katimayaktogiakakata;
  - (c) Aolagotiyagiakakata hapkua havaghitaohimayot uvalu katimayigalaat NIRB-kut, uvalu ehoaghaloget kaffioyagiakakat katimayioyot katimayagiakaktitloget;
  - (d) Aolapkagiakaktait havagiyait ukkua NIRB-kut, una atangoyaoyok tatvani havakviatni, uvalu havagiyaghait hapkua katimayit uvalu havaktiit;
  - (e) Ukkua atogaghait onipkagahoakata uvalu oneklokvionahoakata ukkua NIRB-kut;
  - (f) Ukkua atogaghait uvalu malikayaghait kateghoinahoagomik tohagaghanik uvalu okaotaoyonek;
  - (g) Hapkua maligoagotighait atogaghat uvalu tonihitjutighait hapkuninga naonaipkutighanek katimapkainiaktitloget ukkua NIRB-kut uvalunin NIRB-kunek kivgaktoiyot;
  - (h) Ukkua aolagotighait hapkua atoktaokataktoghat maligaghait ehoaghainahoaktitloget Kanogilivalianikot okaotekakniaktitloget; uvalu
  - (i) koyaginak, homiklikak havaghakakata uvalunin havagiyaokpata hivogani ukkua NIRB-kut.

12.2.24 Ehoaghainahoaktitloget hapkuninga maligaknek uvalu malikayaghanek atogaghaitnek nalaktitiniaktitloget inuknik katimatitloget, NIRB-kut piyagiakakniaktot:

- (a) atoghimakloget hapkua toghiotaokataktot nakoatoktot apighoitjutit uvalu aolatjutit, atokloget tamaita ehoakutaoniaktot uvalu aghoknakpalangetot, uvalu, naonaitiakloget
  - (i) pipkagahoakloget, ehoakutaoniakata, hapkua naonaipkutaoniaktot atoktitaokatangetaloaktitloget maligaitni naonaipkutit, uvalu
  - (ii) ehomagiloagiakakmiyait hapkua eliitkohitokait Inuit onipkangetni uvalu ehomaliogotaitigot;
- (b) pitiagaloakloget hapkua kitungmangat haponiaktioyot, pipkagiakaktait tunngavikatiakloget ukkua Eliitagiyahimayot Inuit Timingat (DIO-kut).

ELANGA I - HONANUT

1. Okaotaoniaktot

1.1 Okaot Malikat okaotaoyunaktot ema NIRB-kut Malikalogit Atogaghait.

2. Naonaipkutait

2.1 Hapkunani Malikani:

“elomukutit” naonaipkutaoyok titikanot elomukutigiyaita okaotaitnun uma okaktitaoyop hapkuninga apikutaoniaktonek tatvunga atanektoiyomut hapkuninga elomukutinek.

“Angekut” tukikaktok una tamaat Nunavut Nunatagotaita Angekutat, elaliofiloget hapkua hivonighitjutait uvalu naonaipkutait, pikatigeghotek hapkua Inuit uvani Nunavut Nunatagotaitni uvalu una Ehomagiyaotiaktok Kueen Kivgaktioyok Kanatami, attilioктаohimayok tatvani Iqaluit, Nunatiami, uvani May 25, 1993, taima ehoaghaktaohimayok.

“atanektoiyot katimayit” tukikaktok koyaginak Kanatami uvalunin Nunavumi kavamatkut havakvit uvalunin katimayit, Eliitagiyaohimayot Inuit Katimayit (DIO-kut), uvalunin koyaginak allat timioyot atanektogungnaktot tonihilotek atogaghanek, laisighanek uvalunin angekunaktot kitonot toghiotikaghimayonot havagiyomayamingnek.

“Katimayit” (NIRB-kut) tukikaktok ukkua Nunavut Kanogilivalianikot Eliitohaiyeoplotik Katimayit aolagotihimayot ukkua kivgaktioitkoyaovlotek kavamatkunik malikavlugo una Nakatak 12 uvani Angekutmi.

“Eliitagiyaohimayot Inuit Timingat” (DIO-kut) tukikaktok (a) ukkua Tungavik, uvalunin (b) pitjutikakata aolatjutinek atani uma Angekutaohimayop, naliak kittot Timioyot eliitagiyaohimayot uvani Oigoani 39.1.3 haffuma Angekutip havaghitaohimakpata hapkuninga aolatjutinek.

“titikat” elaliofiloget koyaginak titikanek, uvalu kayomiktokut titigaghimayot uvalunin kagitaoyakut ayungnangitpata titigaktaolotek, uvalunin kongialioктаolotek uvalunin nipilioктаolotek.

“Ommayot” tukikaktok pitjutaovluni hapkua ommayot uvalu nayogait hapkua angotighakakvioyot kangagalok.

“Eneknik” tukikaktok una inuk nunakakataoyok eliitagiyaotiaghimavloni malikavloni eliitkohitokaknek, engalgaknitanek uvalu pitkohitokaknek.

“Avatilikinikut Kanogilivalianikot Okaotaoyok ” (EIS) naonaipkutikaktok *“Kanogilivalianikot Okaotaoyok”* atani uma Angekut, tukikaktok una titigaghimayok kimilgokutaoyok avatilikinekut uvalu inuhikut- pivalianekut kanogiliyokaknekat piyagiakakata hapkua apighuktaolotek toghiotaohimayot

havaghat hamna avatilikinek kanogilivalianekut pitjutigilugo, hamna ehoaghaktaovaktok havaghanek toghiktonit.

“Nalaktitaoyot” tukikaktok tatva nalaktitaoyot havaghamik toghiktotaoyomik, nalaktitaoyot haffuminga pigiaaktitaoyomik, uvalu nalaktaoliktinagit katimanek, emakak okagiaktoghotek uvalunin titikitaohimavlotik.

“Angoniaktit uvalu Nanigiaktoktit Katimayit” (HTO) tukikaktok una timioyok titigaghimavloni naonaiyaghimayok uvani Oigoani 5.7.1 tatvunga 5.7.15 tatvani Angekutimi.

“Tohaktitjutinek Apighinek” tukikaktok una titigaghimayok toghiktotaoyok hapkuninga tohaktitjutighanik uvalunin elanginek tatvangaktonek Katimayit, uvalunin toghiotaoyomik naliaknit katimayitnit kitonit ahianin katimayitnin.

“Hapuniakti” tukikaktok kina inuk naonaiyaktaohimayok ematot hapuniakti hapkunangat Katimayit-nin malikalugo un Maligak 22.3.

“Inuktitut” tukikaktok tamaita hapkua Inuit okaohiit tatja atoktaoyot eloani Nunavut, elaliovtivlugo Inuinnaqtun.

“Minista” kihiani ahiagot naonaipkutikaknikat, tukikaktok una kavamatokatkot uvalunin aviktoghimayoni Minista atanektoiyok aolagotighanik havagiyaoyoghanek; kihiani, Kavamatokatkot uvalu Aviktoghimayoni Kavamatkut, eloani monagiyamingni, tikoaktoinginagiakaktot atahikmik Ministamik atanektoiyoghamik NIRB-kunek uvalu havagipkaklogit tamaita havagiyaghait “uma Ministaoyop”.

“pigiaaktitjutaohimayok” tukikaktok una toghiotaoyok naliaknit katimayitnin atanektoitjutighamik katimatitloget uvalunin katimaniahaktitloget.

“nalaktaovlotik katimayot ” tukikaktok ukkua nalaktaovlotik hapkua katimayit katimakataoyot kaitkoyaohimagamek ukkunangat Katimayit-nin.

“katimayit” (katitaovlotik “katimayivaloit”) tukikaktok una toghighimayot, atanektoiyot katimayit, uvalu hapuniaktioyot.

“katimatjutaoyok” tukikaktok katimatjutaoyok hivoganitok ukkua Katimayit.

“havaak toghiotaoyok” tukikaktok una timimot havagiyaoyok ukkua toghighimayot havagiyomayat naliat hanalugo, aolapkaklugo, ehoaghaklugo, eghinaklugo uvalunin havagihakoaklugo eloanitpat haffuma Nunavut Nunatakviatni, kihiani titigaghimakpat uvani Oigoani 12.11.1 haffuma Angekutip.

“toghighimayok” havaghanik toghighimayok, tukikaktok una inuk, timigiyaoyok uvalunin kavamatkuni atanektoiyok toghiotikaktok havaghamik.

“titikatigot nalaktaoyot” tukikaktok nalaktaoyot avatingnot titikikataghotek.

3. Toghioitit hapkuninga Maligaghanik

- 3.1 Hapkua Malikat atogiakaktot tamaat katimatitloget malikalugo una NLCA Nakatak 12, Elanga 4: Kimiloginek Toghioitaoyonik Havaghanek uvalu NLCA Nakatak 12, Elanga 5: Elittohaiyot Toghioitaoyonik Havaghanek.
- 3.2 Hapkua Malikat atogaongitot katimatitloget malikalugo una NLCA Nakatak 12, Elanga 6: Elittohaiyot ukkua Kavamakakaktot Avatilikinekut Kimilgogiyot Katimayit kihiani hapkua Malikat atoktaoniaknikata aolatjutaolotek Kavamakakaktot Avatilikinekut Kimilgogiyot Katimayitnin .

4. Kangehitjutait uvalu Atohighait hapkua Malikat

- 4.1 Malikanahoaklugo una Angekut uvalu atoghimakloget hapkua toghioitaokataktot nakoatoktot apighoitjutit uvalu aolatjutit, ukkua Katimayit pinagiakaktait atokloget hapkua Malikat taimatot nakoatot kingovaotihimaitomik nalakatangianga ukkua Katimayit.
- 4.2 Emaidpat kitonik aolatjutinek pihimayakangitpata hapkunani Malikani, ukkua Katimayit pinagiakaktot ehomaghoklotek toghinagiakaktot aolatjutinek elalioiyoghanek hapkununga Malikanot ehoakutaoyoghanik ehomaghotaoyonot.
- 4.3 Ukkua Katimayit pinagiakaktot, nalaktaongetkaloaklotek, toghikungnaktot ehoakutighaitnek hapkua Malikat pihimayangangetpata nakoatot aolatiangangeta.
- 4.4 Ukkua Katimayit pinagiakaktot, pigiktitaolotek naliaknit katimakataoyonit toghikungnaktot ehoakutighaitnek hapkua Malikat pihimayangangetpata nakoatot aolatiangangeta
- 4.5 Emaidpat ehoilotikaknikata naliaknik Malikanek uvalu toghioitaitnek ehoakutighaitnik hapkua Katimayit aolatjutighaita, ukkua ehoakutighat toghioitait atokloagakakniaktait.
- 4.6 Emaidpat ehoilotikaknikata naliaknik Malikanek uvalunin toghioitait aolatjutighat Katimayitnin uvalu Angekut, una Angekut atanektotaoloaktok Malikanit uvalunin toghioitaoyonek aolatjutighanik.

5. Titigak

- 5.1 Kihiani ukkua Katimayit hivonighitjutikaknikata allamik Titigamik, tamaita hapkua aolatjutighat uvalu pigiktitaohimayot ehoaghaktaoyagiakaktot titikatigot nalaktoghat katimaliktinaget.

6. Malikayaongitpata hapkua Maligaghat

- 6.1 Emaidpat katimayiokataoyot malikangetpata Malikanek uvalunin ehoakutaitnek aolatjutighat pitkoyaotitloget Katimayit, ukkua Katimayit pinagiakaktot:
  - (a) taimaghimalaklugo katimanek namagiligomiku kihiani malikayaolikata aolagotiffaklugit; uvalunin

- (b) Taimataok ahiagot namainakat ehomaghoiniagiakaktot ehoaghaotighamik.
- 6.2 Katimayiit pinagiakaktot, katimangetkaloaklotek, atanektoinagialget malikangetonek kitonik Malikanek koyanginaomalotek taimatot pitiangita.
- 6.3 Katimatjutait notkaktitaolaitot kanok ehoinagotikagaloaktitloget titikanek.

7. Pigiaktitjutit

- 7.1 Kanogiliyogaknikat katimatitloget, ahianin okamayot nalaktaotiloget, ehomaliogotigiyagiakakatjuk ukkua Katimayiit, naliak katimakataoyot haryaenginagiakaktait tatvunga Katimayiitnun pigiaktitilotek Katimayiitnun uvalu ajikutani pigiaktitjutaoyot tonihilotek tamaitnun katimakataoyonot.
- 7.2 Una oigiaktitjutaoyok malikalugo una Maligak 7.1 piyagiakaktok:
  - (a) Titigaktaohimaloni;
  - (b) Naitkaloakloni onipkagelugo kanok pigiaktitaohimayok tunngavikakmangata, uvalu hunaoapat naonaipkutaoniaktok ekayotigha pigiaktitaohimayop;
  - (c) Elaliothimaloni elomokutaitnun naonaiyaghimatiakloni pigiaktitaohimayok;
  - (d) Elaliothimaloni titigaghimayoni okaotaohimakpata pigiaktitaohimayotigot;
  - (e) Ehomaghotait Katimayiit atokloget, piyagighimayagiakaktok ehomagilugo kanga hamna okaotaovalialika kataliktitluget.
- 7.3 Una katimakataoyok kioninagiakakta una pigiaktitaohimayok inmingnot togaktitaohimakpat malikalugo Maligak 7.1 titigaghimalugo Katimayiitnin, titigaghimaloni kiotjutaoyok.
- 7.4 Una katimakataoyok pigiaktitihimayok kioninagiakakmiya una kiotjutaoyok pigiaktitaohimayomot titigaghimalugo atanektoktaoloni Katimayiitnin, una kiotjutat haffumunga kiotjutaohimayomot.
- 7.5 Ukkua Katimayiit ehomalioghimanekata okamalotek katimapkaiyomagomik haffuma pigiaktitaohimayop mighagot atoklugo una Maligak Maligak 7.1, ukkua Katimayiit tohaktitaiyagiakaktot haffumunga katimatjutighatigot malikalugo una Maligak 20.1.
- 7.6 Hunanik pitjutikaknikata okamayot katimatitluget ehomaghotaoiyagiakakat ukkua Katimayiit, kitot katimakataoyot okaotiginagiakaktat tatvunga Katimayiit okainaklugo una pigiaktitjutighak. Ukkua Katimayiit ahivainagiakaktat una okaotaoyok pigiaktitjutaohimayok malikalotek ukkua ehomaghotigiyatek.

ELANGA II – AOLAGOTAIT HAPKUA KATIMATJUTIT

8. Attiliogotighait Toghiotaita uvalu Aolagotighait Elanga 4 Ehivgioktaolitik

- 8.1 Una toghiotaoyok pihimayagiakaktok tohaktitjutighanik tatvunga oigoani 5 uma NIRB-kut *Maligak 3: Maligak attiliogotighaitigot tohiotit kimilgogotaitigotlo.*

- 8.2 Una toghiotaoyok titigaghimatiakloni uvalu malikayagiaktat ukkua aolatjutait uvani NIRB-kut *Maligak 3-mi: Maligak AttiliogotighaitgotTohiotinek uvalu Kimilgogotaitigot.*
- 8.3 Kaitiyaohimaligomik haffuminga toghiotaoyomik malikavlogit ukkua Malikat, ukkua Katimayiit tohaktitiyagiakaktait hapkua atanektoiyo katimayiit una NLCA Elanga 4 kimilgogotat tohiotinik aolagotiyok (Tohaktitjutat Elanga 4-mik Kimilgogotaitigot).
- 8.4 Ukkua Katimayiit kimilgogotighait uvalu pigiaktitjutighait tatvunga Ministamot havagiyagiakaktat eloani 45 ubluut toniyaolgaktitlotek haffuminga toghiotaoyomik malikayaoyomik hapkua Malikat kihiani:
- (a) Emaipat maligalikiyagiakakata ukkua laisighalikiyot uvalu ehoaghaitjutighat amigakat, taima ehoagekpatjut laisighalikiyot malikayominakatjuk; uvalunin
  - (b) Angeghimakpago Ministap, una ehoaghaotighat kangekaloaklugo 45 ubluut.
- 8.5 Una Tohaktitjutat Elanga 4 Kimilgokutaitnek titigaghimayagiakaktok aolatjutighaitnek hapkua titigaghimayot kiotjutait toghiotaoyonek tatvunga Katimayiitnun, elalioituget:
- (a) Hamna kigligat titikat kiotjutait 21-nik ublunik tatvangat tohaktitjutanit, kihiani, kihiani ehomagiloagomiget hamna kanogetungmangat, homitmangat uvalu angetilanga haffuma havaghap naonaiyaghimayok toghiotaoyomi uvalu ahiagot ehomaghotiginiaktaitnek Katimayiit, ukkua Katimayiit namagekpatjuk naitkiyanik uvalunin hivitotkiyanek kiklikakiakatjuk hapkua titigaghimayot kiototaoyoghat ehoakutaoniakata inuknun.
  - (b) Kinalo allat inuk namaktomik titikihimanekata kiotjutighanik toghiotit mighagot tatvunga Katimayiitnun elalioitjukaoniaktok tatvunga toghiotit kiotjutait attiliokutaitnun.
  - (c) Apighinekat una toghiotikaktok, ukkua Katimayiit pipkainagiakaktat una toghiotikaktok kiotjutighaitnek hapkua titikiyaohimayot tatvunga toghiotigiyaita mighagot tatvunga Katimayiit.
- 8.6 Ukkua Katimayiit piyagiakaktot tonihilotik uminga Tohaktitjutit Elanga 4 Kimilgokutaitnek, inuit takuyaghaitnek uvalu havaghanek toghiotit attiliokutaita naonaipkutighanek titikanek elalioitiloget tamaita hapkua:
- (a) Eliitagiyaohimayot Inuit Timingat,
  - (b) Havakvigiyait Kanatami Kavamatkut,
  - (c) Havakvigiyait Nunavumi Kavamatkut,
  - (d) Omayolikiyiita Katimayiit,
  - (e) Nunaliit kavamatkut, uvalu
  - (f) Nunaliit katimayivaloit.
- 8.7 Ehomagiloagomiget hamna kanogetungmangat, homitmangat uvalu angetilanga haffuma havaghap naonaiyaghimayok toghiotaoyomi, Katimayiit pinagiakaktot tonihilotek Tohaktitjutinek uma Elanga 4 Kimilgokutit hapkununga kitonot

elalioiloget kina inuk uvalunin katimayiitnin tatvunga toghiotit attiliogotaitnun :

- (a) Angoniatit uvalu Nanigiaktoktita Katimayiit,
  - (b) Kina Nunavumi nunakatok, uvalu
  - (c) Kinalu allat ekpigiyaakaktot inuit uvalunin katimayioyot.
- 8.8 Toniyaonigomik haffuminga havaghanot toghiotinek malikaloget hapkua Malikat, ukkua Katimayiit eliyagiakaktat una toghiotaoyok uvalu una Tohaktitjutinek uma Elanga 4 Kimilgokutit tatvunga NIRB-kut attiliogotaitnun.
- 8.9 Ukkua Katimayiit piyagiakaktait tamaita hapkua titikat pitjutaoyot ominga Elanga 4 Kimilgogotaita hapkua havaghanot toghiktotit malikaloget hapkua Malikat titigakloget NIRB-kut attiliogotaitnun inuit takuyaghait ukkua NIRB-kut havakviatni havaknaktitlugo ehivgioktaokataktoghat.
- 8.10 Emaipat ukkua kitot katimayiit uvalunin inuit attiliokataohimayot tonihihimanegomik tatvunga Katimayiitnun kagitaoyakut titigakvighamik, ukkua Katimayiit tohaktitaikatagiakaktot, atokloget kagitaoyakut naonaipkutait kingovaotivalaghimaitomik, hapkuninga notanik titikanik tohagaghaitnik haffuma toghiotaoyop mighagot elalioitinigomiku tatvunga NIRB-kut attiliogotaitnun.

9. Attiliogotighait hapkuninga Avatilikinikut Kanogilivalianighaitnik Okaotait (EIS) uvalu Aolagotait haffuma Elanga 5 Ehivgioghainik

- 9.1 Emaipat una Minista ehivgiokoinekat toghiotaohimayomik malikalugo Nakatak 12, Elanga 5 NLCA-mi, Katimayiit piyagiakaktot tohaktitloget toghighimayot uvalu toghiotini attilioktaohimayot kimilgoktaoniaktitlugo una toghiotaohimayok Elittohaitjutighak aolagotihimaliktok (“Tohaktitjut Elanga 5 Elittoghaitjutat”).
- 9.2 Una Tohaktitjut Elanga 5 Elittoghaitjutat piyagiakaktok ehoaghaotaoloni aolajutighaitnek haffuma havagiyaoyoghap naonaipkutigiloget hapkua EIS-ni maligoakutighat, elalioiloget:
- (a) Malikayaghait hapkununga titigaghimayot okaotaoyot, pigiaktitaohimayot uvalu maligoagotighait hapkua aolajutighaitnek haffuma havagiyaoyoghap naonaipkutigiloget hapkua EIS-ni maligoakutighat, elalioiloget; uvalu
  - (b) Malikayaghait toghiotaokpata hapkua hapuniagotighat.
- 9.3 Katimayiit eliyagiakaktait una Tohaktitjutait uma Elanga 5 Ehivgiokutit attiliogotaitnun .
- 9.4 Katimayiit titigaghimayagiakatait tamaita titikat pitjutaoyot haffuminga Elanga 5 Elittohaitjutit malikaloget hapkua Malikat tatvunga NIRB-kut attiliogotaitnun hatkighimaloget inuit takuyaghait NIRB-kut havakviatni havaknaktitlugo.
- 9.5 Emaipat kitot katimayiit attiliokataohimayot tonihihimanegomik tatvunga Katimayiitnun kagitaoyakut titigakvighamik, ukkua Katimayiit tohaktitaikatagiakaktot, atokloget kagitaoyakut naonaipkutait

- kingovaotivalaghimaitomik, hapkuninga notanik titikanik tohagaghaitnik haffuma toghiotaoyop mighagot elaliothinigomiku tatvunga NIRB-kut attiliogotaitnun
- 9.6 Katimayit katimatjutiginagiakaktat hamna NLCA-tigot Elanga 5 Elittohaitjutait haffuma toghiotaohimayop uvalu koyaginak aolatjutaitigot uvalu havagiyaghaitigot kihiani Katimayit namagilegomikut Inuit tohagomaniaktait.
- 9.7 Una EIS elaliothimayagiakaktok hapkuninga Tamatkighimaitot EIS-tigot Havagiyaoyoghat titigaghimayot uvani NIRB-kut Maligaghaitni 7: *Maligaghait Ehoaghaotighat haffuminga Avatilikinikut Kanogeliyogaknikat Okaotait*, uvalu tohaktitagiakaktait havaghat naonaipkutighaitnik tatvuna EIS maligoagotighaitnik pitkoyaonikata kihiani Katimayitnin.
- 9.8 Una EIS attilioktaoyagiakaktok tatvani Titigak-mi uvalu malikaloni hapkuninga aolatjutinek titegaghimayoni tatvani NIRB-kut Maligaghaitni 7-mi: *Maligaghait Ehoaghaotighat haffuminga Avatilikinikut Kanogeliyogaknikat Okaotait*.
- 9.9 Una toghiotikaktok toghinagiakakmiyok angekologet ukkua Katimayit havaghatigot toghiotinek uminga NLCA-gita Elanga 4 kimilgokutinek eneghimaitonek EIS-nek. Una toghiotigiyat titigaghimayagiakaktok, attilioktaoloni toghighimayonin uvalunin katimayigiyaitnit, uvalu totkoktaoloni Katimayit-nin.
- 9.10 Katimayit namagekpatjuk una toghiotaohimayok naonaiyatiaghimakpat malikavlugo una Maligak 9.9 toghiotailo pihimayakakata uminga EIS-mik ukkua Katimayit ehomaginiaktat una toghiotaohimayok namaktok malikayaovlotik ukkua Malikat.
- 9.10.1 Ehomaliogotigilugo emakak una toghiotaoyok pihimayakagiagha tohaktitjutighanek hapkununga EIS-tigot, ukkua Katimayit okakatigiyungnaktait hapkua katimayioyot attilioktaohimayot titikani.
- 9.11 Toniyaogomik hapkuninga EIS-nik malikayaonikata hapkua Malikat, ukkua Katimayit tohaktiniaktait ukkua toghiotikaktot uvalu hapkua toghiotinot attilioghimayot katimayit hamna aolagotinagalakiyok ayoknaktonek ehivgioghitjutait hapkua EIS-gita (Tohaktitjutait Aolagotaita Elanga 5 Ehivgiogotaitigot).
- 9.12 Tohaktitjutait Aolagotaita Elanga 5 Ehivgiogotaitigot haffuma toghiotaohimayop titigaktaoniaktok NIRB-kut attiliogotaitnun.

10. Tonighainik Titikanik

- 10.1 Maligalugo una Maligak 10.1.1, una titigak toniyaonginagiakaktok NIRB-kut havakviatnun akyaktaoloni, titigakakvikut, kagitaoyakut, ahiagotlonin atanektotaokpata Katimayit-nin.

- 10.1.1 Una EIS, uvalunin toghiotaoyok toniyaohimayok malikavlugo una Maligak 9.9, elaliofiloget hapkua elaliofihimayot, toniyaolaitok kagetaoyakut.
- 10.2 Una titigak toniyaoyok Katimayit-nun ehomagiyaniaktok pihimayaoliktok Katimayit-kunin, kihiani kaitaohimakpat Katimayit-gunot havaknaititlugo, una titigak toniyaohimayok akagungokat totkoktaoiaktok anmakat havakviat ukkua Katimayit.
- 10.3 Una katimayiokataoyok tonihiyomanikat titikanek kangektitlugo una tonihitjutighak toghinagiakaktok Katimayit-nin titikat tonihitjutighaitnek kangealoaktitlugo. Ukkua Katimayit angenagiakaktait kangeotihimayot titikat ehomaghoklofek malikayaghaitek.
- 10.4 Ukkua Katimayit toghinagialik kaffinek ajikuhiokuloget hapkua titikat toyokuloget NIRB-kut havakviatnun kangektinago tonihitjutighata ublua.
- 10.5 Ukkua Katimayit toghinagialik tamaita elangitlonin titikat naonaiyaktaolotek.
- 10.6 Ukkua Katimayit toghinagialik hapkua toghiotaohimayot titikat nomiktitaotkologet Inuktitut Inoenaktotlo kangektitago una kigha. Una Maligak atogiakangetok titikanot toniyaohimayonot kivgaktointpat hapkuninga katimayiokataoyonek.

11. Tonighainik Titikanik kitonot Katimayitnun

- 11.1 Una titigak toniyaoyagiakaktok atokloget ukkua Malikat uvalunin Katimayit-nin inup akyainagiakakta, tingmiakutlonit titigakakvikutlonin titigakviatnun ukkua katimayiokataoyot, uvalunin ahiagot ehomaghotaitigot ukkua Katimayit.
- 11.2 Elaliofilugo tatvunga tonioghaitjutaita Maligak to the tukikaktok 11.1, una titigak toniyaongenagialik kagitaoyakut ukkua katimayiokataoyot kagitaoyakut ehokutikakata titikat engilgatjutighaitnek.
- 11.3 Una ublua titikat toyotat ehokutaoniaktok uma toyoktaohimayop titikat pihimalikatjuk kihiani kaitaohimalikat 5:00-mi nunaliit havagoiyaktitloget, taimaitpat una ublua ehoghaotighat titikat akaguniaktok havagiakata.
- 11.4 Ukkua Katimayit ehoghaingagiakaktot elomugotighanek kitonot ukkua titikat toghaimangmagata kanoklo toniyaohimangmagata.
- 11.5 Kitonek titikanek toniyaoyagiakakata hapkua katimayiokataoyot toninagiakaktat kivgaktoktiatnun.

12. Inuit Okaotighakakata

- 12.1 Emaipat una Tohaktitjut Aolagotaitnik Elanga 5 Ehivgioghaitjutighak toniyaonekat malikavlugo una Maligak Maligak 9.11, kina inuk hapuniagomangetpat katimatitloget kihiani okaotighakakat Katimayit-nun

ubluani katimalikata tigtinagolunin Katimayit katimavighat, titikinagiakaktot ematot:

- (a) Okaotikaktok havaghanek toghiotaohimayonek;
  - (b) Naonaiyaklugo uma inup ehomagiyaitnek katimatitlugit;
  - (c) Titigakluget tohaktitjutighait uma inup ekayotighani okaotiginiaktamingnot.
- 12.2 Ayoknakat emakak un Eneknik uvlunin allat nunakakataoyot Nunavumi titigagungnangitpata okaotighamingnek, ukkua Katimayit pipkangungnaktat un inuk onipkaktitlugo okaotighaminek. Una pitkoyaohimayok NIRB-kut havaktiat titigakniakait okaotigiyait uvalu onipkagiyaitnek uma inup. Nakighimayangani, una titigaktaohimayok okaotaoyok taigoaktaoniaktok tohayagha uma inup onipkaghimayop toniyaotinago tatvunga Katimayit. Una onipkak titigaghimayok toniyaoyagiakaktok ublua kigligha tigtinago.
- 12.3 Ukkua Katimayit toniyagiakaktait tamaita katimayikataoyot ajikutaneke hapkua onipkagiyaoyot malikalogek Maligak 12.1 uvalunin 12.2. Una katimayikataoyok pinagialik, eloani 15 ublut toniyaolgaklone onipkagiyaoyonek malikalugo Maligak 12.1 uvalunin 12.2, kionginagiakakta una inuk onipkalioghimayok uvalu toniloget ukkua Katimayit uvalu katimayikataoyot ajikutainek titikanek kiotjutigiyaminek.
- 12.4 Kina inuk tonihimayok onipkagiyaminek malikalugo maligak 12.1 uvalunin 12.2 piyagiakangetok naonaipkutinek ema happuniaktioyok uvalunin happuniaktiogomi tamaiyungnangita, uvalu ahiagot tohaktitaoyungnangetok.

13. Inuit Taigoagaghait

- 13.1 Pitjutigilugek Maligak 13.2 uvalu Maligak 13.3, tamaita titikat toniyaohimayot pitjutigivluget kimilgokutit uvalunin Elittohaiyeoplotik katimanek Inuit taigoanginagiakaktait uvalu Inuit taigoagaghaitnun eliyaoniaktot.
- 13.2 Emakak una katimayikataoyok tohaktitaiyomangetkomi hunanek titikanik, una katimayikataoyok pinagiakaktok, tonihitinani titikanik, titigaklugo una pigiaaktitjutighak tatvunga Katimayit-nun apighiloni hamna okaotaoyok tohaktekoingeta. Elalioatilugo tatvunga piyagiakaktanot Maligak 7.2, una pigiaaktitjuta toghiotigiyait tohaktiyaiyomangetoni piyagiakaktok:
- (a) Titigaklugo una kanok tohaktitjutikakmat uvani titikami;
  - (b) Naitomik naonaiyakloget huok taima apighiyok, elaliotiloget kanok ologianaktokakmangata una titigak tohaktitjutaonigomi, uvalu
  - (c) Naonaiyakloget tamaat uvalunin elalaina uma titikap toghiotaoyok.
- 13.3 Emakak ukkua Katimayit ehomalioknekata hapkua titikat inuit taigoagaghainungakaloakumik olungiaknatkiyaoniakmat inuit tohagomagaloaktitlugit, ukkua Katimayit pinagiakaktot, tohakakloget ukkua pigiaaktitaiyot, angenagiakaktat hamna toghiotaoyok tohaktitekoingetot kanok enmingnek ehomaghoklotek.

- 13.4 Emaipat una toghiotaoyok tohaktitaiyomangetotek angektaokpat Katimayiit uvalu toniyaohimalikat una titigak Katimayiit, una titigak elangalonit tohaktitkoyaongetok eliyaolaitok inuit taigoagaghaitnun. Una katimayiokataoyok toniyaoniaktok kihiani ajikutani haffuma titikap elainaneklonin ajikohiokluget atoktaoniaktot pitjutigiloget ehoaghaotighait ukkua Katimayiit kihiani.
- 13.5 Pikangitot hapkua Malikat 13.1-min 13.4-mun pitailivloget hapkua aolatjutighait monagetjutighait tohaktitailitjutighait onipkagiyaoniaktot uvalunin titigaghimayot.

14. Eloliit hapkua Toniyaohimayot Titikat

- 14.1 Una titigak toniyaohimayok okaotikaknikat hapkuninga ayoknaktonek onipkanek uvalunin havagiyaoniakotnik ayoknaktonek naonaighimayagiakaktat una inuk ayungitok attiliogahoak uvalunin havakagahoak hapkuninga onipkanek. Una titigak toniyaohimayok katighoghimayonik ayungetonit titigaghimayakaknikat, attiit hapkua ayungitot, elihimatiakninget uvalu kanok ekayotikakmangata tatvunga onipkamot uvalunin titikanot titigaktaoyakiaktot.
- 14.2 Emaipat una titigak alangogiakakat uvani toghiotaoyomi titikani uvalunin notanek tohaktitjutighakalikata ehomaliongetlaktitloget katimahimaaktitloget, uvalu una tohaktitjutaoniaktok ehomaghotayagiaktok katimayonin, una katimayiokataoyok tonihinahoaktok titikanik notanek toniyagiaktait ukkua Katimayiit naonaiyatiaklugo naliak titikat notangoghimalikat, ublua ehoaghaota uvalu huok notangoktiktaova.
- 14.3 Ukkua Katimayiit hivonighinagiaktat una tohaktitaktok uvalunin allat katimayiokataoyot holi notanek tohaktitjutighakagiaghaita taima ukkua Katimayiit tamatkiomaloget hapkua tohaktitjutit kangeghivaliotiginiakmatjuk haffuminga okaotaohimaktitlugo katimayoni.

15. Elomokutait

- 15.1 Una elomokut atoktaoniaknikat katimatitloget okpiknagiaktok okakloni una inuk elomokutikaktok elihimayaminek..
- 15.2 Una okaotaonekat elomokutikakloni hapkuninga tohaktitjutighanik, una tohaktitjutikaktok okaotigiyaitlo okpiknagiaktot okaotigiloget elomokutaitni.
- 15.3 Una elomokutaoyok okaotikaknikat haffuminga kongiaktaoyoghanek, una kongiagaghak naonaiyagiakakta uma inup uvalu elilugo tatvunga elomokutiminot.

16. Namagingetkomitku Ehivgioktatik Okaotaoyot Toghioffaktaghait

- 16.1 Ukkua Katimayiit namagingitkomitk una EIS tohaktitjutikangetpat piyomayamingnek katimaniaktitloget, inmikut uvalunin okakatigelgaloget hapkua katimayiokataoyot, tonhaktiniaktat una toghiotikaktok titikitlugo elalioffaktaghait tohaktitjutaita nalaktaolotik katimaliktinaget.

- 16.2 Naonaiyagiangita, una toghiotikaktok tohaktitagiakaktait ukkua Katimayiit titikitloget enmi toghighimayot naonaiyaotaitnek hapkua elaliothimayaita tohaktitjutighaitgot malikalugo Maligak 16.1.

17. Ayoknaktonek Tohaktitjutighanik Toghiothit

- 17.1 Toniyaolgaktitlogit elaliothimayonek tohaktitjutighaitnek malikalugo Maligak 16.1, una atanektioyok uvlaunin hapkuniaktok namakunhungetkomitku una titigak pihimayakangetpat ayoknaktonek tohagotighanek katimapkaiyami, una katimayiokataoyok tonihinagialik Katimayiit-nin titikitloget tohakupalikutighanek elaliothitkolugit ukkua havaghanik toghiothikaktot.
- 17.2 Emakak Katimayiit ehomagomik hamna tohaghak toghiothoahimayok malikalugo 17.1 ehokutaoniakat tatvunga Ehivgiokuteghanot, Katimayiit tohaktitniaktait titikilugit ukkua toghiothikaktot elaliothitkuniaktait hapkua tohaktitjutighat.
- 17.3 Katimayiit ehoaghainagiakaktot naonaipkutighaitnek hapkua tohaktitjutighat toghikthoahimayot malikalugo Maligak 17.1 uvalu tonihitjutighaitnek uma toghiothikaktot kiotjutighaitnek toghiothoahimayonek malikalugo to Maligak 17.1.

18. Ayoknaktonek Tohaktitjutighanik Toghiothit

- 18.1 Ukkua Katimayiit namagughogiangeta hapkuninga EIS-git titikanek tohagaghanik katimayamingni nalaktaolotek, Katimayiit atanektioingenagiakaktait NIRB-kut havaktiit katimapkaikulugit katimayiokataoyot ayoknaktonek ayungetot, titikatigot, hivayaotikut, opaotilotiklunin. Katimatitloget ukkua ayungetot nalaktonot katimatjutaongetok.
- 18.2 Katimayiit tohaktitagiakaktait hapkua toghiothikaktok uvalu toghiothoahimayunot attilioghimayunot katimatjutighaitnek ukkua ayungetot kangektinaget 60 ublut katimaliktinaget hapkua ayoknaktonek ayungetot.

19. Inuknek Tohaktitjutighat

- 19.1 Katimayiit atanektoinagiakaktat una NIRB-kut havaktiat uvalunin ayungetok havaktigiyat katimapkaikatakolugo inuknik nunaliitni kanoklunin ehomaghoklotek, kanogetungmangata hamna havagiyaoyomayok, tohaktitlogetlo Inuit kanogiliolikmangata ukkua NIRB-kut. Tohaktitjutighat nunaliitni katimatjutighat ahiagotlunin havagiyaoyagiakaktot malikalugo una Maligak 20.1.1 uvalu titigaktaoyagiakaktot hapkua nunaliitni katimatjutaoyot ahiagotlunin toniyaolotik Katimayiit-nin malikalugo una Maligak 12.3.

ELANGA III – NALAKTAOLOTIK KATIMANEK

20. Tohaktitjutighait Nalaktaolotek Katimatjutighat

- 20.1 Katimayiit tohaktitaiyagiakaktot nalaktaolotek katimatjutighanik titikitloget hapkua toghiothikaktok uvalu hapkua toghiothoahimayomi attilioghimayot kangektinaget:

- (a) 25-nik ublunik nunaliitni katimaliktinaget, nalaktaolotik pigiahtitaohimayonik ahiagotlunin nalaktaolotik katimatliktinaget;
- (b) 60-nik ublunik nalaktaolotik katimaliktinaget; uvalu
- (c) 60—nik ublunik nalaliktinaget toghiotaohimayonik havaghanik.

20.2 Una tohaktitjutighak nalaktaoniaktitluget:

- (a) Naitomik onipkagiakaktat hunanek nalaktitiniaktot;
- (b) Emainiakat okaklotik nalaktaolotik titigakloget ublua, ublukhiota uvalu naniniaka una nalakvighat;
- (c) Titigaghimaloget kiglighait titikat tonioghaitjutighait hapkua:
  - i. Apighitjutit happuniaktighanek,
  - ii. Titikat tonihitjutighait tamaitin katimayiokataoniaktot,
  - iii. Kiotjutighait titigaghimayonek,
  - iv. Kiotjutighait ukkua toghiotikaktot titikitaohimayonek ,
  - v. Tonihitjutit titikanek naonaiyaotinek,
  - vi. Titigaghimayot aivatjutit, uvalu arguments,
  - vii. Ahiagotlo aolatjutighanik ukkua Katimayiit ehomagiyakakata.
- (d) Titigaghimaloget hapkua malikayaghaita titigaghimayot onipkangeta uvalu titigaghimayot aivatjutighait.
- (e) Naonaiyakloget nani hapkua toghiotaohimayot titigaghimayot ehivgioktaoyungnakat uvalunin nakkit piyaoyungnakat; uvalu
- (f) Titigakloget ahiagot tohaktitjutighait ukkua Katimayiit ehomagiyait.

20.3 Okakatigiloget hapkua katimayiokataoyot naniniaka uvalu kakugo una toghiotaohimayok katimatjutaoniaka, ukkua Katimayiit tohaktitnahoanginagalget amegaikahoakloget Inuit hapkuninga toghiotaoyonek ekpigiyakaktonek Inuktitut uvalunin ahiagot okaohikut namagiyakakata ukkua Katimayiit. Katimayiit atoinagiakaktot kanok tohaktitjutighanik tonighainahoagomik epigiyakaktonik inuknik uvalunin katimayioyonik, ehomagiloget kanok, humilo uvalu angetilanga uma havaghap uvalu una epigiyakaktok nunaliit.

21. Katimaliktinaget Ehoaghaitjutit

21.1 Ehoaghayami hapkuninga nalaktitloget katimatjutighanek, ukkua Katimayiit nalaktaohimaititloget katimakatigenagiakaktait hapkua katimayiokataoyot ublua nalaktaolotik katimatjutighaita ehoaghaktaotakat. Una nalaktaohimaititloget katimakatigenagiakaktait titikatigot okaklotiklonin, hivayaotikut opaotiloktiklunin katimatjutigenagiakaktait hapkua ehomaghotegiloget:

- (a) Ehoaghailotik naonaitonik hapkuninga apikutaoniaktonik;
- (b) Naonaiyakloget kaffioniakat katimayiokataoniaktot nalaktitloget;
- (c) Naonaiyakloget uvalu attiliokloget hapkua happuniaktoghat;
- (d) Ehoaghakloget humungaotjutait hapkua katimayiokataoyot;
- (e) Ehoaghakloget hapkua attiliogotighait apighoktaoniaktot;
- (f) Ehoaghakloget hapkua katimayiokataoyot ekayotikagungnakat hapkuninga aivayot katimatjutikakniaktitloget;

- (g) Ehoaghakloget hapkua naonaipkutighait titikat uvalu tohaktitjutigat toghiotaogaikpata nalaktoghat katimalikata;
- (h) Ehoaghakloget hapkua maligaoyoghat nalaktot katimalikata; uvalu
- (i) Ehoaghakloget kanok ahaigot ekayotaoyoghat ayoknaitkiyangani nalaktonot.

22. Inuit Elaoyughat uvalu Toghioitait Hapuniagomayot

- 22.1 Ukkua Katimayiit piyagiakaktot, apigiyaohimaitomik angeghimaloget ukkua toghiotikaktok uvalu atanektoiyot katimayiokataoniaktot.
- 22.2 Tohioitakakat happuniagotighanek titikitjutaoyagiakaktot tatvunga Katimayiit-nun titikinago hamna kigha nalakniaktitoget katimatjutighat. Ukkua toghiotat happuniagotighanek titigaghimayagiakaotot hapkua:
  - (a) Naitomik onipkakloget huok happuniakutikagomayot nalaktoni katimatitloget;
  - (b) Naonaiyatiakloget titigakloget huok hunaneklo happuniagotikakniakmangata, elalioitloget uma happuniaktop ehomagiyait titikitjutiginiakmangat uvalunin opaotiniaktot nalaktitloget katimayonot, una happuniagahoak ekayotikakniakat maligalikiyomin, uvalu naliaknek okaohioyonik atokomaniaka nalaktaotitloni; uvalu
  - (c) Una attia, titigakvia, hivyaota uvalu kayomiktokukuta kagitaoyakukutalo titikakloget uma happuniaktop uvalu kivgaktoktikakat titigaghimalugo.
- 22.3 Ukkua Katimayiit toniyaonigomik, ehivgiokaklugo una toghiotat ukkua happuniagohat, hapkuninga ehoaghaiyagiakaktot:
  - (a) Atanektokluget una happuniaktot tonihitkologet titikanik apighitjutiminek tatvunga havaghanek toghiotikaktonot uvalu kitonot ukkua Katimayiit naonaiyaghimayaitnun, uvalu toghiotigiloget ehomaghotaitnek toghiotikaktot uvalu katimayiokataoyot apikutaoniakata;
  - (b) Atanektokloget ukkua happuniaktot holi tohakpaligotighat uvalunin notangoktikoluget hapkua toghiotaoyot ukkua Katimayiit piyomayait ;
  - (c) Ehomaliogotigiloget hapkua happuniakutaoyomayot nalaktaoyungnangotot toghioitait kangunakmata, uvalunin ehomagiyaogetmat; uvalu
  - (d) Ehomaghotegiloget hapkua happuniagotighat nalaktaoniaktot uvalu tohaktitloget hapkua katimayiokataoniaktot hapkuninga happuniakutaoniaktonek.
- 22.4 Kina inuk happuniakutikagomangetpat katimatitloget kihiani ehomagiyamingek okaotikagomakpata onipkangenagiakaktot tikiotnikata tatvunga inuit okalagomayot okakvighaita.

23. Ehoaghaiyot Katimanit

- 23.1 Ehoaghagiangani hamna nalaktaolotek katimatjutighat ukkua Katimayiit katimapkaingenagiakaktot katimayiokataoniaktonek ehoaghaikatigeloget hapkua katimatjutaoniaktot, uvalu ehoolotikaknikata ehoaghaikatigiloget. Katimayiit naonaiyagiakaktait hapkua katimatjutighat hivogani uvalu naliaknik Katimayiitni elaoyomik uvalu havaktiatnik uvalunin ahiningaktomik ekayotighanik

ehoaghaitinagiakaktot. Ehoaghitiyangita hapkua aolatjutighait uvalu angekatigegiayangita havagiyaoyoghanik nalaktitloget katimaniaktot, katimayiokataoyot okaotikainagiakaktot taimailioktitloget Una Katimayiitni elaokataoyok pikataotkilaitok nalaktoni katimatitloget.

24. Ehoaghaotighait Katimatjutit

- 24.1 Okaotikaknikata uminga Oigoanik 12.5.5 uma Angekutip, ukkua Katimayiit ehomaliogiakaktait hapkua nalaktitloget katimatjutaoniaktot.
- 24.2 Ehomaliokutigelugit hapkua nalaktitloget katimatjutaoniaktot, Ukkua Katimayiit toghiotiginagiakaktait hapkua tohagaghat kitonit katimayiokataoniaktot.

25. Titigaghimayot Apikutit Katimatjutaoyughanik

- 25.1 Ukkua Katimayiit toninagiakaktait hapkua titigaghimayot apikutit hapkununga havaghanik toghiotikaktonot kitonik ehomaghotaoniaktonek nalaktitloget katimaniaktitloget uvalu ajikutaitnik titikanik apikutaohimayonik toniniaktait hapkua katimayiokataoyot.
- 25.2 Toniyaotagomik ukkua Katimayiit titigaghimayot apikutaitnek, kitot katimayiokataoyot titigaghimayonik apikutikainagialget tatvunga havaghanik toghiotikaktonot pitjutaoyonik nalaktitloget katimatjutaoniaktonek uvalu ajikutaitnik tapikutaohimayonik toniniaktait katimayiit uvalu katimayiokataoyot .
- 25.3 Katimayiit elaliotilaitait titigaghimayot apikutit ehomagegomiku kangungnaktot uvalunin ehoakutaongetpata.
- 25.4 Katimayiit ehoaghaingenagialget naonaipkutighanek tonihyangeta titigaghimayot apikutinek malikalugek Maligak 25.1 uvalu 25.2 tonihitjutighaita toghiotikaktop kiotjutighait tatvunga toghiotaoyomut tohaktitjutighaita Maligak 25.1 uvalu 25.2.

26. Hatkiotait ukkua Katimayiit Ayungetot Havaktigiyait

- 26.1 Emakak, ehomagekpatjuk Katimayiit, piyagiakakat uvalunin namagiyaokpat una ayungetok havaktegiyat ukkua Katimayiit elaokataokukpatjuk nalaktoni katimatitloget, una havaghitaohimayok ayungetok, pinagiakaktok, malikaloget hapkua Malikat, piyunaktot ematot:
  - (a) Tonihiloni titigaghimayomik hatkiotighanek, malikaloget hapkua kighighait tatvani tohaktitjutighaitni nalaktaolotek katimatjutighait,
  - (b) Hatkighiloni naonaiyaotinek,
  - (c) Hatkiomaloni kitonin apighoktaoniagomi, uvalu
  - (d) Hatkiomaloni naoniyaktaogomi Katimayiit.

27. Havakvioyomot Takuyaktoinik

- 27.1 Nalaktaolotek katimaliktinaget, katimatitlogetluniit, Katimayiit pinagiakaktot, ehomaghoklotek uvalunin pigiaktitaokpat kitonin katimayiokataoyonit ehoaghainginagialget, havakvioyomot takuyaktoitjutighamik. Katimayiit

ehoaghayagegiakaktot naonaiyaotighaitnek havakvioyomot takuyaktoitjutighanek uvalu titikitloget hapkua katimayikataoyot takuyaktoiniagiamingnek uvalu naonaiyaotinek. Ukkua Katimayiit toghinagiakaktot kivgaktoghanik nunaliitnin uvalu kitonek inuknik pikatigetkologet Katimayiit.

28. Ipegainek Havaghat Toghiothaitnek

- 28.1 Una toghiotikaktok tonihinagialik Katimayiit-nun titigaghimayomik toghiotimik ipegagomalugo una havaghak toghiotigihimayani. Ukkua Katimayiit pinagiakaktot, nalaktaolotek katimangetkaloaklotik, angenagiakaktat una epigaktaoyomayok havaghak toghiotaohimayok kanok ehomaghotigilugo.

29. Ahivainek Titikanik

- 29.1 Una katimayikataoyok ahivaingenagiakaktok titikanik, elaliothloget titigaghimayot toghiotit, hapkua kimilgogiyot Katimayiit enektitaget uvalunin una havaghanik toghiotaohimayok nalaktaolotik katimaliktinaget, tonihilotek tohaktitjutighanek ahivaiyamingni titikanik hapkunanga Katimayiit uvalu tonihilotik ajikutaitnik titikanik hapkunanga katimayikataoyonot. Ukkua Katimayiit ongavakniaktat una ahivaktaoyomayok titigak tatvangat attiliohtaohimayomin titikamin strike the withdrawn.
- 29.2 Katimayikataoyot pinagiakaktot, aolagotitakata nalaktaolotik katimatjutit toghiotaohimayonek uvalu enekniahaktitloget katimayot, pigiaktitinagialget tatvanga Katimayiitnin apighilotek ahivaitjutighaitnek titikamik.

30. Katimanek Pikataongetkaloaktitlugo una Katimayikataoyok

- 30.1 Emaitpat ukkua Katimayiit malikavloget hapkua Malikat tohaktitihimakpata nalaktaolotik katimatjutighanek uvalu una katimayikataoyok pikataongetpat, ukkua Katimayiit aolagotinagialget una katimayikataonahoak pikataongetkaloaktitlugo uvalu una katimayikataonahoak elaokataolaikniaktok nalaktoni katimatitloget.
- 30.2 Kihiani pipkaktaonigomi Katimayiitnin nakoatoknikat, katimakataongetpat una katimayikataoyok tohaktitaogaloakhoni homi nanilo katimaniaktot malikavloget hapkua Malikat ehoaghayagiakaktok piyonaotighamingnek angekutaohimayonek katimatitloget.

31. Taimaktitinek

- 31.1 Ukkua Katimayiit pinagiakaktot, enminek ehomaghoklotek uvalunin pigiaktitaoloni katimayikataoyonin, taimaktitilotek kanok enmingnek ukkua Katimayiit ehomaghoklotek.

32. Naonaipkutit: Takupkaktiginek

- 32.1 Emailioknekata Katimayiit nalaktitloget naonaipkutinek, kitot katimayikataoyot naonaiyainekata ehoagiyaoyonek takupkaiyagiakaktot ekayotighamingnek.

Nalokhaotaonekanek naliak naonaipkutit atogaghak, ukkua Katimayit ehomaliokniaktok naliak naonaipkutit atokniaktait uvalu atokloakniaktat naliak ekayotaoloakniakmangata naonaipkutit,

33. Naonaipkutit: Homuklikak

- 33.1 Ukkua Katimayit pipkainagiakaktait angeghimaloget hapkua naonaipkutit atoktaokatangektogaloit koyaginainangitmata amigiyaotiaktitloget hapkua Malikat naonaipkutinek pitjutaoyot.
- 33.2 Una inuk okaotikaktok naonaipkutinek elomokutikakloni okagiakaktok, nalagiakakta uma inup malikaligetjutinek havakaghoni elomokutinek.
- 33.3 ukkua Katimayit pipkainagiakaktot kitonik namagiyaoyonek onipkanek uvalu, pipkaktaoyungnakat tonihitjutini malikaloget hapkua Malikat, kitonik titigaghimayonik naonaipkutinek monagiyaoyonek maligaligetjutini onipkagoyaongetitloget. Namagiyaoyok naonaipkut tukikaktok hapkua naonaipkutit pitjutaoyungnakata ekayotaolotek uvalunin ekayotaongetotek okaotaoniaktonot. Naonaitok ukkua Katimayit ehomagegaloaklugo hamna naonaipkutaoyok atoktaongenlaitok okaotaoloni. Ukkua Katimayit pinagiakaktot, kihiani, atoktaililaktait hapkua naonaipkutit pitjutaonikata:
- (a) Kayangnakpalakata ehoitomik nagohoktaoniakata;
  - (b) Nalokhaotaoniakata okaotaoyonek;
  - (c) Ehomagiyaokpata enavikutaoniakata;
  - (d) Ajikuhioaktaoyot; uvalu
  - (e) Onipkagiyaoyot ataohinaknek naonaipkutinek.

34. Titikatigot Tohaktitainek

- 34.1 Emaipat ukkua Katimayit titikatigot tohaktitainiaknekata, pinagiakaktot:
- (a) Ehoaghakloget tohaktitjutighait naonaipkutigeloget hapkua titikat toniyaohimayot katimayioakataoniaktonin;
  - (b) Toghiofigeloget holi elalioitkologet hapkua tohaktitjutighat katimayioakataoyonin ehoaghailiktinatek tohaktitjutighanek; uvalunin
  - (c) Ehomaghotigeloget titigaghimayonek tohaktitjutikakniaktitloget hamna tohaktitjutaoyok ehoaghaktaoniaktok ematot okaohikut nalaktitloget katimatjutaoniaktok.

ELANGA IV – OKAGIAKTOGHIMAVLOTIK TOHAKTITAINEK

35. Humi uvalu Kakugo

- 35.1 Katimayit ehomaliokniaktait huminiakat uvalu kakugo okaohikut katimaniaktot, ehomagitiagahoakloget nakoatot tamaita katimayioakataoyot, humitmangata una havaghanik toghioaohimayok, eliitagivaalioitghait inuit eliitoghaitjutigelugo uvalu elaovaliakuloget nalaktoni, uvalu namagekpatjuk katimayioakataoniaktot.

36. Kitonot Inuknot uvalu Ayungitonot Katimanek

- 36.1 Pitjutigeloakait hapkua okaohikut katimanek ema onipkavigiyaolotek ukkua Katimayiit. Ukkua Katimayiit ataneктоingenagalget malgotilugek alatkek nalaktaolotek katimatjutaoyungnaktot:
- (a) Una kitonot inuknot nunaliitni nalaktaoyungnaktok ehomagiloaghoget hapkua pikataoyomayot inuit uvalu enekniget ehomagiyamingnek okalaotikagomanekata hapkununga havaghanek toghiotaohimayonek; uvalu
  - (b) Una Ayungitonot katimanek nalaktaolotek katimanek ehomagiloaghoget katimayiokataoyot onipkakovloget ayungnaktonek naonaipkutinek.
- 36.2 Tamaita onipkagiyaoyot Katimayiitnun kitonot inuknot uvalu ayungitonot katimanek ehomaghotigiyungnaktait Katimayiit ehoaghaotigenahoakloget .
- 36.3 Namanahoakloget 10-nek ublunek aolagotinago hamna nalaktaolotek katimanek, ukkua Katimayiit ehoaghaiyagiakaktot tonihilotek ajikutaitnek titikanek attilioghimayonek hapkuninga havaghanek toghiotaohimayonek okaotaoniaktitloget katimalikata hapkua inuknun ehivgioktaoyoghat tamaitni nunaliitni hamna nalaktaolotek katimaniaktitloget.
- 36.4 Ukkua Katimayiit ehoaghithimayakaktait Inuit Ehivgioktaghaitnek nalaktaolotek katimahimaktitloget eneghimayonek ajikutaitnik attilioktaohimayonek havaghat toghiotaitnek okaotikakniaktitloget.

37. Alangokiakakat Katimayaktokvighat

- 37.1 Alangogiakaliknekat katimayaktokvighat, ukkua Katimayiit ahokutigeloget ehoghagiakaktait himaotighaitnek kineklotek katimavighamik uvalu tohaktinagekloget hapkua katimayiokataoyot.

38. Naonaipkutigiyaait Titikat

- 38.1 Kihiani ukkua Katimayiit ahiagot ataneктоinekata, una katimayiokataoyok naonaipkutikagomanekomi titikanek nalaktoni katimatitloget tonihiyagiakaktot naonaipkutighanik titikanik Katimayiitnun ajikutaitneklo tonilomet hapkua katimayiokataoniaktot namalomet 15-nek ublunek katimaliktinaget.
- 38.2 Titigaghimayot naonaipkutit ayungnaktonik okaotikakata elaliothyagiakaktot hapkua ayungetotaitnek uma inup ehoaghaimayop naonaipkutighanek titikanik. Una titigak katighoktaohimanekat ayoknaktonek ayungetoningaktonek, attilioghimayonek ayungetonek, ayungetotait uvalu kanok ekayotikakmangat tatvunga onipkamot onipkagiyaoyagiakaktot.
- 38.3 Una katimayiokataoyok piyonangetpat tonihinagoakloni titikanek naonaipkutinek 15 ublunek nalaktaoniaktot katimaliktinaget, una katimayiokataoyok piyagiakaktok tonihiloni Katimayiitnun katimayiokataoyonotlo titikanek naonaipkutighanek elainagaloanganik uvalu elanget eneghimalikata tonioghaitjuteginiaktait.

- 38.4 Emakak una katimayiokataoyok piyomangetpat uvalunin ayoghakat tonihinahoakloni titikanek naonaipkutinek okaotjaogaloaghotek Katimayitnin malikavlugo una Maligak 38.1, una katimayiokataoyok titigagiakaktok huok taima piyungnangetot pitkoyaogaloaghotek.
- 38.5 Una kaitkohimayat ukkua katimayiokataoyok onipkakniaktok naonaipkutinek katimatitloget piyagiakaktok naonaiyailoni elomokutinek hamna titigak naonaipkutaoyok ehoaghaghimaya enmi uma apighoktaoniaktop uvalunin enmi atanektoghugo, uvalu nakighimayok uma apighoktaoniaktop kaoyimayaitnek.
- 38.6 Emaidpat hamna onipkagiyaoyok nalaktaohimaktitlugo, una katimayiokataoyok pihimakpat titikamik naonaipkutighamik toniyagiakaktait ajikutaitnik hapkua Katimayit uvalu tamaita hapkua katimayiokataoyot.
- 38.7 Kihiani ukkua Katimayit ahiagot hivonighikpata, hapkua titikat naonaiyaotighat onipkagiyaolaitot naonaipkutaolotek katimatitloget kihiani hamna naonaipkutaoyok toniyaohimagomi malikavloget hapkua Malikat.

39. Kaitkoyaohimayot Katimatitloget

- 39.1 Ukkua Katimayit pinagiakaktot, ehomaghoklotek uvalunin toghiotikakata ukkua katimayiokataoyot, tonilugo una inuk titikamik kaitkoitjutighamik nalaktitloget katimayot apighoktaoyangani humungakat uvalu nani titigaghimaniaktok, uvalu tonihiloni titikanik uvalunin allanek hunanek una inuk pihimayakakat titikani titigaktaohimakpata.
- 39.2 Una apighoktaoyoghak kaitkoyaohimayok Katimayitnin akkiliktoktaoniaktok malikalotek hapkua malikat. Katimayit ehomaghoklotek, angeglivalenagiakaktat akkighait ayungetot apighoktaoniaktot uvalunin, atoktaoyagiakakata, una kaitkoyaohimayok nalaktonikataoyok titigaghaghimagami kaitkoyaohimavloni.

40. Titigaktaoniakata hapkua Katimatjutaoyot

- 40.1 Ukkua Katimayit ehomaghoklotek atanektoingenagiakaktot titigahimatkologet hapkua onipkagiyaoyot nalaktot katimatitloget. Emaidpat ukkua Katimayit atanektoinekata titighakologet hapkua onipkagiyaoyot Katimayit hagyaiighimaniaktait hapkua titigaghimayot onipkat katimayiokataoyonot uvalu kitonot inuknot maniliogotigeloget.
- 40.2 Una katimayiokataoyok toghiotikakat titigaghimayonek onipkanek nalaktot katimatitloget pihimayangangetpat malikavlugo una Maligak 40.1 tonihinagialek toghiotighanek onipkat titigaghimayot inmi ukkua katimayiokataoyot akkiliktokloget. Una toghiotaoyok toniyaonagektoghaoyok Katimayitnun.
- 40.3 Ukkua Katimayit hatkigiakaktait ajikuhiokloget hapkua titigaghimayot onipkat katimatitloget inuit ehivgioktaghait tatvani NIRB-kut havakviatni havaknaktitugo.

41. Nomiktitainek

- 41.1 Katimayiit katimapkaiyagiakaktot atokloget Kanatami eliitagiyaohimayot okaohiitnek taima malikayagiakakmata malikat. Toghioaokpata naliaknin elaoyonin Katimayiitnun uvalunin katimayiokataoyonit, ukkua Katimayiit ehoaghayagiakaktot okaktighanek nomiktigiyoioyoghaneklo Inoenaktot ahiagotlonin okaohioyonek ehagiagekpatjuk ukkua Katimayiit.

42. Onipkaghutik Naonaiyaiyot Hunanot

- 42.1 Ukkua Katimayiit, malikaloget hapkua Maligakyoat Piyunaotighat, ajikutaitlo malikat pitjutaoyot naonipkutinek uvalu piyunaotighanek, katimatitloget kiglikaktitilotek naonaipkutinek uvalunin amigeyagiakakata hapkua okaotaongetangeta tohaktitaoyagiakangetot, uvalunin ologianaktot. Hapkua ehomagiyait elaliothimayot, kihiani hapkuangenaongetot, Kanatami kayangnaktot, nanminiktagotinek uvalunin inmingnek inuhegiyaitnun.. Taimaitpata ukkua Katimayiit ehomaliokniaktait naliat hapkua tohaktitjutighat titikat elolikaknikata hapkuninga tohaktitaoyagiakangetonek uvalunin ologianaktonek okaotikaktot kaitaoyagiakakat, Katimayiit pitkoinagiakaktait ukkua katimayiokataoyot ehoaghaititkologet kayangnaitkiyanek uvalunin ologianaitkiyangek onipkagiyaghaitnek. Una nainaklugo ehoaghaktat onipkak toniyaoyungnaktok naonaipkutaoloni nalaktoni.
- 42.2 Ukkua Katimayiit nalainagiakaktait uvalu attiliokloget hapkua onipkagiyait uma kaitkoyaohimayop elomokutikaghimakpat titigaghimavloget uvalunin nipilioghimakpaget uvalunin kongialioktaohimakpata, onipkagiyaongetpata tatvani nalaktoni. Una kaitkoyaohimayok onipkaktok elomokutikakat titikatigot uvalunin nipiliotikut kongialioktekutlonin hatkighimayagiakaktok avatingnek apighoktaoniakat.

43. Naonaipkutit: Inuit Kaoyimayatokanget

- 43.1 Ukkua Katimayiit ehomagiloagiakaktait hapua Inuit kaoyimayatokanget tamat katimatitlotek. Ukkua Katimayiit pinagiakaktot, nalaktitloget, nalainagiakaktot onipkaktonek Enekninek, uvalu okalaktinagiakaktait katimalihaktitloget, katimahimaktitloget uvalunin taimaktilikata nalaktitloget katimayot.

44. Naonaipkutit: Apighuktok Eliitoghaivloni

- 44.1 Apighuktot eliitoghaivlotek kaitkoyaohimayomek amihokpatalunin katimayiokataoyot apikutait togaghimayagiakaktait havaghanek toghioaohimayonot uvalu okaotaoyonek ehoaghaghimayonek malikavlugo una Maligak 24.1. Apighionagiakaktot kiglikaghimaitomek taimatot naonaitiagiangita hapkua okaotaoyot. Katimayiit elaliothinagiakaktait hapkua hunat apikutaoniaktot ekayotaoniakata Katimayiitnun ehomaliokutighaitnek ehoaghailikata.

45. Naonaipkutit: Avatingnit Apighoktaoyok

- 45.1 Avatingnit apighoktaoyok una kaitkoyaohimayok uvalunin amihokpata okaotigiyaagiakaktait hapkua apikutaohimayot kihiani uvalu naonaiyagiakakata

- onipkagiloget naonaiyaktaoyot, namagekpatjuk Katimayiit, hapkuanginaait apighoktaoyot ekayotigilaitaitnek katimayiokataoyot apighogomakpata.
- 45.2 Emakak una apighoktaoyok amehokpatalonin apighoktaoyot kioyungnangetpata apikutaohimayomik nalaktot katimatitloget, titigaghimayonek kiotjutighanek ehoaghaitkuniaktait toniyaolotek Katimayiitnun naonaikat ublua.

46. Naonaipkutit: Ayungitot Apighoktaoyot

- 46.1 Una ayungetok apighoktaoniaktok ayungnaktonek uvalu naonaiyaotinek, Inuitlu, uvalunin omayonek eliitkohinek kaoyimatiakat tonihiyagiakaktok naitomik onipkamik uma ayungetop elihaghimayaitnek, elaliofiloget elihaotait uvalunin atoghimayait namagiyaonekata, toniloget Katimayiitnun namaloget 15-nek ublunek onipkaliktinani naonaipkutinek onipkaktoni nalaktitloget. Katimayiit hivonighekpaata, katimayiokataoyot ayungitonek apighoktaoyoghanek kaitkoiyagiakaktot nalaktot katimatitloget. Una Maligak pitjutaongetok Enekninot

47. Enektigotit Aivatjutait uvalu Naitot Okaotait

- 47.1 Enektilikata onipkaktoni katimayot, ukkua Katimayiit hivoneghinagiakaktait naliat katimayiokataoyot katimatitloget tonihitkologet naitonek onipkanek hunanik eliitogiyaghaita uvalu malikayaonekata hapkua malikat.

48. Taimaktigotait hapkua Titikat

- 48.1 Taimakata hapkua nalaktaovlolek katimayot, hamna titigak omiktaoniaktok kihiani ukkua Katimayiit hivonektoinikata ahiagot. Una titigak omiktaohimalikat, elaliokiffalaitait hapkua naonaipkutit nalaktaoyughat kihiani titikatigot toghiotikaknikata Katimayiitnin uvalu ukkua Katimayiit ehomagekpatjuk, tohaktitaolgaklolek katimayiokataoyonit, hamna naonaipkut atoktaoyungnaktok uvalu namanaktot kingovaotigaloaghotek nakugotaoniaktot.

49. Naonaipkutait hapkua Katimatjutighaita Nalaktitloget Katimayot

- 49.1 Kihiani ukkua Katimayiit hivonektoinikata ahiagot, ehoaghaktaoyot hapkua nalaktitloget katimatjutighait:
- (a) Angmaktigotaoyok Kingaotat;
  - (b) Angmaktigotait Ehivaotaoyop okaotait, elaliofiloget huok nalaktitloget katimatjutikakniakat uvalu kanogetungmangat ehomagiyait ukkua Katimayiit;
  - (c) Eliitagiloget Katimayiitni Elaoyot uvalu havaktiit;
  - (d) Naonaiyakloget uvalu eliitagiloget hapkua katimayiokataoyot;
  - (e) Eliitaghinek Enekninik kanoklo okaotikakniakmangat katimatitloget;
  - (f) Naonaiyakloget pigiaktitahimayonek uvalunin ehoolotaoyonek;
  - (g) Onipkagiyait ukkua toghiotikaktok;
  - (h) Apighoktaoyot ukkua toghiotikaktok katimakataoyonin halagahoaktonin;
  - (i) Onipkagiyait atanektoiyot katimayiit uvalu happuniaktioyot;
  - (j) Apighoknik atanektoiyot katimayinek happuniaktioyoneklo halagahoaktonin;
  - (k) Kiotjutait ukkua toghiotikaktok;
  - (l) Omiktigotighanek okaotait tamaita katimayiokataoyot;
  - (m) Omiktigotighanek okaotait uma Ehivaotaliop; uvalu

(n) Omiktigotighak Kingaotat.

50. Akkiliktotait

- 50.1 Kihiani uma Ministap hivonighinekatjuk ahiagot, ukkua Katimayiit ekayolaitat maneknik una toghiotikaktok ehoaghaitjutighanek haffuma havaghanek toghiotighaita uvalunin EIS-nek, uvalunin naliat katimayiokataoyot ehoaghainahoakata kiotjutighaitnek kimilgokutaoyonek uvalunin Elittohaitjutighanik havaghanek toghiotaohimayonek.
- 50.2 Kihiani uma Ministap hivonighinekatjuk ahiagot, Akkiliktotighait hapkua havaghanek toghiotikaktot uvalunin happuniaktioyot nalagiaktotighait okaohikut katimanahoaklikata enminek ukkua katimayiokataoyot akkiligiakaktait.
- 50.3 Taimaitkaloaktitlugo una Maligak 50.2, ukkua Katimayiit ehoaghayungnaktot inuit tingmitjutighaitnek tatvangat nunaliitnin kannitkiyanit tatvanga havaghanek toghiotaohimayonin uvalunin ekpigiyakaknikata hapkua inuit nalagiakologet katimalikata, taima, ukkua Katimayiit ehomaginekatjuk, piyagiakakat ehomagiyagiakakata hapkua eliitkohigiyait Inuit onipkanginaghotik tohaktitaikataghimayot uvalu ehomaliogotikaghimayot .

51. Aolagotighaita Ublua

- 51.1 Hapkua Malikalogit Atoghaghait atoktaolikniaktot havaghanek toghiotaoniaktonot Katimayiit-kunin tatvani kangekatlonit Saptaiapa 1, 2009.

Kanogitonek elaliothimavat hapkua tohaktitjutighat pitjutigivloget ukkua NIRB-kut Elittohaitjutaitigot.

Hapkua kaffioyot maligoagotighat onipkalioktaohimaliktot tohaktitjutighat NIRB-kut uvalu NIRB-kut havagiyaita mighagot. Hatkiomayot tatvani <http://ftp.nirb.ca>

- Maligoagotighak 1 – Nunavut Kanogilivalianikot Elittohaiyeoplotik Katimayiit
- Maligoagotighak 2 – Tainnit uvalu Kangehitjutait
- Maligoagotighak 3 – Tonihinek Havaghanek Toghioaoyonek uvalu Kimilgokutait
- Maligoagotighak 4 – Havaghat Kimilgotaoyagiakangetot
- Maligoagotighak 5 – NIRB-kut Elittohaineikut Havagiyait
- Maligoagotighak 6a – NIRB-kut Inuknek Eliitohaitjutait uvalu Elaovaliatjutighait: Elittohaitjutaita Aolatjutait
- Maligoagotighak 6b – Toghiothikaktop Maligoagotighait Inuknek Katimapkaiyangani hapkuninga NIRB-kut Avatilikinikut Naonaiyaitjutighaitigot
- Maligoagotighak 7 – Ehoaghaotait Avatilikinekut Kanogiliyokaknekat Onipkanget
- Maligoagotighak 8 – Maligoagotighat NIRB-kut Takukutighaitigot
- NIRB-kut Malikalogit Atoghaghait

Kanok okakatigiyungnaktatka NIRB-kut?

NIRB-kut Tohaktitjutait hapkua:

Nunavut Kanogilivalianikot Elittohaiyeoplotik Katimayiit
Atangoyat
Titigakviat Box 1360
Ekaluktutiak, NU X0B 0C0

Akikangektok Hivayaotat: 1-866-233-3033
Kayomiktokut: (867) 983-2594
Kagitaoyata naonaipkutat: info@nirb.ca

Website: <http://www.nirb.ca>
FTP Site: <http://ftp.nirb.ca>